
Házunk tájáról

Elnöki beszámoló a 2020. január 29. és március 12. között végzett munkáról

A vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően kértük, hogy az Országos Széchényi Könyvtár tartsa nyilván a hangoskönyvtár adatait, tegye közzé azokat a jogosított szervezetek nyilvános listáján, illetve szolgáltatassa be a központi, nemzetközi nyilvántartásba a WIPO számára.

Bejelentettük az MVGYOSZ Thököly úti telephelyén végzett tevékenységeinket a Budapest Főváros Kormányhivatala és Zugló Kormányhivatala illetékes szerveinél.

Ismét megkezdődött a tárgyalás a csepeli önkormányzattal a közös tulajdonú ingatlan megosztásával kapcsolatban. Mint az emlékeztető, az önkormányzat korábban tett javaslatát nem tudtuk elfogadni. Most azt kérik, hogy mi tegyünk javaslatot. Ezt azonban felelősen úgy tudjuk megtenni, ha ingatlan-szakértőtől értébecslési szakvéleményt kérünk az ajánlat alátámasztására.

Elkészítettük és megküldtük a Fogyatékosügyei Főosztálynak a 2020. évi költségvetési támogatás folyósításához szükséges szakmai programot és költségtervet.

Munkatársaim részt vettek az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar által szervezett Gyógytea soron következő rendezvényén, amelynek címe: Ophthalmodefektologia-tól a Távszemig. Témája: a látássérültek nevelés-oktatásának elmúlt fél évszázada és hogyan tovább? Ezt vázolták előadásaikban: Csocsán Emmy, Nagyné Schiffer Csilla és Rozemberczki Zoltán.

Az Európai Bizottság utasjogokkal foglalkozó osztálya találkozót szervezett az utasok jogait képviselő civil szervezetekkel, a magyar hatóságokkal és a fuvarozók képviselőivel. Érdeklődtek a tevékenységünkről az utasjogok magyarországi érvényesítésében, véleményünkről, hogy a fuvarozók hogyan alkalmazzák, ill. a hatóságok hogyan érvényesítik ezeket a jogokat. Felszólalásunkban megerősítettük azt az általános tapasztalatot, miszerint Magyarország az EU-s jogszabályok hazai jogrendbe történő implementációjában általában élen jár, ám a megvalósítás tekintetében már nem tartozunk az élmezőnyhöz. Az MVGYOSZ szerint elfogadhatatlan az utasjogi rendelet alkalmazása alóli mentesség „folyamatos”, 5-5- évenkénti meghosszabbítása, a legutóbbi állapot szerint 2024.12.03-áig élvez mentességet hazánk a kötelezettségek teljesítése alól.

Figyelemmel a látássérült ügyfelek ügyintézés során szerzett negatív tapasztalataira, a Magyar Nemzeti Bank, valamint a Magyar Bankszövetség részvételével egyeztetést kezdeményeztünk a Magyar Nemzeti Bank fogyatékos ügyfelekkel kapcsolatos bánásmódról szóló 4/2017. (III.13.) számú ajánlásában rögzített elvek, illetve a pénzügyi intézményekkel szemben megfogalmazott követelmények betartásával kapcsolatban. Célunk, hogy a területen jelentkező valamennyi problémára, hiányosságra ráirányítsuk a figyelmet, illetve lehetőség szerint javaslatokat is megfogalmazzunk.

Megkezdődött az elemi rehabilitáció végrehajtási rendeletét előkészítő munkacsoport munkája, amelyet Dr. Simon Attila István helyettes államtitkár úr vezetett.

Partnerünk, az Óbudai Egyetem az MVGYOSZ-szel évek óta együttműködve fejleszti az Ariadne elektronikus vakvezető rendszert, ami a taktilis burkolati jelzések kialakítására ígér egy újszerű alternatívát olyan létesítményekben, ahol a hagyományos taktilis jelzések valamiért nem helyezhetőek el. Ez a rendszer magában rejti továbbá azt a potenciált, hogy az elektronikus jeladók révén többletinformációkat adjon a látássérült felhasználók számára. A fejlesztőknek és az MVGYOSZ akadálymentesítési ügyekkel foglalkozó munkatársainak számos ötlete van a rendszer fejlesztésével kapcsolatban, azonban kíváncsiak vagyunk a felhasználói igényekre is.

Az Országos Fogyatékosügyi Tanács titkárának kérésére megküldtük javaslatainkat az OFT 2020. évi munkatervéhez.

A Pedagógus Expón munkatársam bemutatta a jövő kilátásai projektet. A rendezvényre meghívtuk Szombati Pannit, a Vakok Általános Iskolájának kémiantanárát, aki magával hozta az általa készített AtoMol. Az AtoMol a kémiai molekulákat és kötéseiket megtestesítő találmány, melyet az iskolában is aktívan használnak.

Tájékoztatást kértünk az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól, a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítése alapjául szolgáló közzétett harmonizált szabvány (EN 301 549 v2.1.2 nemzeti akadálymentességi szabvány) magyar nyelvű elérhetőségéről. Oka, hogy erre már az elmúlt évben ígéretet kaptunk, de a szabvány még mindig nem érhető el magyar nyelven. Ez pedig nehezíti a webfejlesztők munkáját.

Tájékoztattam a Magyar RTL Televízió Zrt. munkatársát és jogtanácsosát arról, hogy miként kell végrehajtani az audionarrációt 2020 szeptemberében a televíziózásban.

A Vakvezetőkutya-kiképző Központ vezetője kezdeményezésére elkészítettük és az elnökség elé terjesztettük elfogadásra a Rithnovszky-díj adományozásának szabályzatát. Díjazott az a magánszemély lehet, akivel az MVGYOSZ a szövetség kölyöknevelési programjában történő részvétel céljából szerződést kötött. Ha a kölyöknevelésben a szerződést kötött magánszemély családja is részt vesz, akkor a díjat e magánszemély és családja kapja. Első alkalommal 2020-ban szeretnénk elismerni azon önkéntes kölyöknevelők tevékenységét, akik kiemelkedő munkájukkal segítik az MVGYOSZ vakvezetőkutya-kiképzését. A díjat minden évben a vakvezetőkutyák világnapja alkalmából szervezett rendezvényen adjuk át.

Munkatársaimmal részt vettünk és előadást tartottunk a Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete által szervezett „Közösen a munkáért Bács-Kiskunban” elnevezésű rendezvényen. A projekt célja előmozdítani a megváltozott munkaképességű munkavállalók integrált foglalkoztatását.

Partnertalálkozóra kaptunk meghívást a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiumától, amelyen örömmel vettünk részt. A glaucoma világnapja alkalmából szervezett eseményen előadásokat hallottunk a glaucoma kezeléséről, a gyengénlátók oktatásáról, a gyógypedagógia átalakulásáról. Megismerhettük az alsó és felső tagozatos tanulók oktatását.

Levelet írtunk az Oktatási hivatal elnökének, amelyben együttműködését és segítségét kértük az integráltan tanuló látássérült diákok gondjainak megoldásához. A szövetséghez sok panasz, észrevétel érkezik többségi oktatásban tanuló látássérült diákok, illetve szüleik részéről, amelyek több témát, területet is érintenek. Ezek közül aktuálisan talán a legfontosabbak azok, amelyek a központi, különösen az emelt szintű érettségi vizsgán való részvétellel, illetve az érettségi feladatlapok adaptálásával kapcsolatos anomáliákat jelzik.

dr. Nagy Sándor elnök

A szakmai vezető beszámolója a 2020. január 29. és március 12. között végzett munkáról

Bevezetés

A tárgyalt időszakban elsődlegesen az MVGYOSZ szolgáltatásainak újraindításában működtem közre, valamint a 2019-es évről szóló szakmai beszámoló

moló készítését kezdtem meg. Az MVGYOSZ szolgáltatásait is érintő, a munkavállalók fertőző betegségek elleni védelmét szolgáló és a koronavírus terjedésének megnehezítése érdekében foganatosítandó javaslatot terjesztettem elő a munkáltató felé.

Szolgáltatások újraindítása

A január elsejével kinevezett szolgáltatásvezetőnek határozott elképzelései vannak az MVGYOSZ szolgáltatásainak működtetésével kapcsolatban. Természetesen a cél továbbra is az, hogy a szövetség a látássérültek életminőségét javítsa a szolgáltatásaival, és az esetleges változtatásokat csak abban a tekintetben érezzék meg a célcsoport tagjai, amennyiben azoktól jobbra válnak a szolgáltatások. Annak érdekében, hogy a szolgáltatásokban végrehajtandó változtatások a munkavállalók és az ügyfelek számára egyaránt előnyt jelenthessenek, a területen rendelkezésemre álló információkat kérésre és szükség szerint megosztom az új szolgáltatásvezetővel.

A szolgáltatások új helyszíne megközelítésének segítése céljából a látássérülteket segítő támpontokat is tartalmazó útvonalleírás került fel a szövetség honlapjára.

Az épület és a könyvtárak/segédeszközbolt bejáratát távirányítóval vezérelhető beszélő dobozok jelzik.

Braille- és hangoskönyv kölcsönzés

A hangoskönyv kölcsönzés online lehetősége – jellegénél fogva – nem szünetel, az év minden napján elérhető. A postai kiszállítással és a személyes megjelenéssel történő kölcsönzés sikeresen beindult. Az új könyvtáros szakmai szempontból kifogástalan, a kölcsönzést nyilvántartó szoftvert az eddig ismertnél szélesebb körben tudja alkalmazni. A nyilvántartásban olyan hibákat fedett fel, amelyek még az első állományfeltöltéskor keletkeztek. Ezeket folyamatosan javítja. A Braille-könyvek kölcsönzése terén is történtek előrelépések. Megkezdődött az új telephelyen lévő kötetek gyors azonosíthatóságának és nyilvántarthatóságának előkészítése.

Segédeszköz értékesítés

Az árukészletet a nyitási napra feltöltöttük. A bolt újraindítása alkalmából a vásárlóknak nyitási akcióval kedveskedtünk. A kiszolgálást már többnyire ketten végzik, így a vásárlók az eddig megszokottnál hamarabb kerülnek sorra.

Okosklub

A szolgáltatást folyamatosan veszik igénybe, elsősorban a 60+ éves látás-sérültek és szinte kizárólag az iPhone készülékek használatát szeretnék teljes körűen elsajátítani.

Jogsegélyszolgálat

A jogi tanácsadásra egyre nagyobb az igény. A személyes ügyfélfogadás időtartama 2020-tól megduplázódott. Az ügyfélfogadási idő is változott. Részletek az MVGYOSZ honlapján olvashatóak.

Angol nyelvtanfolyam

A tanfolyamon résztvevő kis létszámú csoportok számára az új telephelyen is tudunk helyet biztosítani, így az oktató munka újraindult.

Névírás oktatás

A tanfolyamon személyre szabott fejlesztés történik, egy szakpedagógus és egy résztvevő van jelen egyes alkalmakkor. A tevékenység végzésére az új telephelyen is tudunk helyet biztosítani.

Jóga

A jóga órákon egy kb. 10 fős csoport szokott részt venni. A tevékenység végzésére az új telephelyen sajnos nem tudunk helyet biztosítani. A jóga órák új helyszínét a VÁI biztosítja.

Vakvezető kutya használatának biztosítása

Továbbra is napirenden van az MVGYOSZ Vakvezetőkutya-kiképző Központ tulajdonjogviszonyának rendezése. A szövetség számára a lehető legjobb megoldás megvalósítása érdekében szakértők bevonása történt.

Táv szem

Jelenleg – talán – ez az MVGYOSZ legszervezettebben működő szolgáltatása. Ennek az az oka, hogy a feladat elvégzésére elegendő számban áll rendelkezésre kompetens munkaerő, valamint a szolgáltatási terv kialakítására és a szolgáltatás bevezetésére, valamint a szükséges infrastruktúra kialakítására az EU által finanszírozott és ellenőrzött pályázati projekt forrásai álltak rendelkezésre, illetve az, hogy a tevékenység fenntartására jelenleg van elegendő saját erőforrása a szövetségnek.

Nyilvánossági kommunikációs tevékenység

Köszönhetően az új kommunikációs vezetőnek szintet lépett az MVGYOSZ hírlevele. A megjelenő hírek formai és tartalmi minősége immár eleget tesz a szakmai követelményeknek.

Adományszervezés

Megtörtént a tavalyi évben végzett direktmarketing tevékenységünk értékelése. Általánosan pozitív az eredmény, a tervet sikerült túlteljesíteni. A 2020-ra kitűzött célokat a tevékenységre vonatkozóan levont következtetésekre figyelemmel tudjuk megvalósítani.

BlindShell

A klasszikus, fizikai billentyűzetes, beszélő telefon magyar nyelvű változatának készítéséhez kapcsolódó fordítások befejeződtek. Most a már magyarul beszélő mintadarab teljes körű tesztelése zajlik. Néhány javításra szoruló dolgot már felfedtek a tesztelésbe bevont munkatársaink, melyekről tájékoztattuk a gyártót. A frissített változatú szoftverre várunk.

Éves beszámoló készítése

A beszámoló minden évben szolgál meglepetésekkel. Az eredmények alapján gyakran vonhatunk le következtetéseket arról, hogy adott stratégiák beváltották-e a hozzájuk fűzött reményeket, vagy sem. A klasszikus szolgáltatások terén például a segédeszköz értékesítés csaknem kétszer annyi vásárlást eredményezett, mint az előző évben volt, így a vonatkozó 2019-es stratégia bevált. A hangoskönyv kölcsönzés esetében az online kölcsönzési lehetőség nem szorította vissza a CD-k kölcsönzését, hanem általa megnövekedett a hangoskönyveket hallgatók száma. A Braille-könyv kölcsönzések számán nem segített a kölcsönözhető állomány nagyszámú növelése, tehát azon a területen az óriási mértékű állománygyarapítás nem a megfelelő módszer a kölcsönzők megtartására, vagy számuk növelésére, sokkal inkább a fogyasztói igények kielégítése kell, hogy cél legyen, illetve itt is az online kölcsönzés bevezetése jelenthet előrelépést.

Angyal Gábor szakmai vezető

Köszönet a kölyöknevelők munkájáért – Rithnovszky-díjat alapított az MVGYOSZ

Az MVGYOSZ Vakvezetőkutya-kiképző Központjából az elmúlt negyven évben több száz négy lábú segítő került ki. Ez elképzelhetetlen lenne a

kölyökkutyákat felnevelő önkéntesek áldozatos munkája nélkül. A Rithnovszky-díjjal mostantól ezt köszönjük meg.

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöksége Schiff Mónika, a szövetség Vakvezetőkutya-kiképző Központjának vezetője javaslatára a 2020. március 13-ai ülésén hozott 18/2020. számú határozatával döntött a Rithnovszky-díj megalapításáról.

A Rithnovszky-díjat az MVGYOSZ azon önkéntesei kaphatják meg, akik kölyöknevelőként végzett munkájukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy a látássérült igénylők jól képzett vakvezető kutyához juthassanak. A díj célja továbbá a magyarországi vakvezetőkutya-képzést megalapító Vitéz Lovag Rithnovszky János munkásságának elismerése és példájának bemutatása a jelen és a jövő számára.

Díjazott az a magánszemély lehet, akivel az MVGYOSZ a szövetség Kölyöknevelési programjában történő részvétel céljából önkéntes szerződést kötött. Ha a kölyöknevelésben a magánszemély családja is részt vesz, akkor a díjat együttesen kapják. Ezüst fokozatú Rithnovszky-díjra 3, arany fokozatú Rithnovszky-díjra 6, gyémánt fokozatú Rithnovszky-díjra pedig 10 kölyökkutya felnevelése után lesznek jogosultak az önkéntesek.

Az MVGYOSZ Vakvezetőkutya-kiképző Központ vezetője terjeszti fel a díj várományosait az MVGYOSZ elnöksége részére, melyről az elnökség határozatban dönt. A díj oklevélből és egyedi, képzőművész által készített üveg emlékplakettből áll. A gyémánt fokozatú díjhoz tartozó plakettek sorszámozottak.

A díjak minden évben a vakvezetőkutyák világnapja (április 27.) alkalmából rendezett ünnepségen kerülnek átadásra. Az első Rithnovszky-díjakat 2020-ban ítéli oda az MVGYOSZ elnöksége.

A Vakvezetőkutya-kiképző Központ tevékenységét évtizedek óta segítik önkéntes kölyöknevelők, akiknek feladata a kölyökkutyák előkészítése a kiképzési programba történő bevonásra. Vannak olyan önkéntesek, akik már több mint tíz kutyát neveltek fel a látássérültek számára, ám munkájuk nyilvános elismerésére eddig nem került sor. A díj megalapításától a kölyöknevelői önkéntes munkára való motiváció erősítését is reméli a Vakvezetőkutya-kiképző Központ vezetője.

Németh Orsolya

Maszkokkal segít a Fény Alapítvány

A Fény Alapítvány a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének partnereként évek óta támogatja a látássérült embereket.

Most, a járvány idején maszkok térítésmentes adományozásával segíti a szövetség tagjait és munkatársait.

A Fény Alapítvány régóta és változatos módon támogatja a vak és gyengénlátó emberek társadalmi integrációját és a látásvesztés megelőzését az

MVGYOSZ-en keresztül. Anyagi támogatást adott az elmúlt években a szövetségben zajló angol nyelvtanfolyam, stílustanácsadás, jógaoktatás és a glaukóma-szűrések megszervezéséhez és megvalósításához is.

A koronavírus-járvány időszakában legfontosabb és legalapvetőbb teendők a megelőzés, a védekezés a fertőzés ellen. Ezért a Fény Alapítvány dupla rétegű maszkokat gyártatott, melyeket ingyenesen ad át a látássérült igénylőknek. Az alapítvány most ezzel támogatja a szövetség munkatársait és tagságát, amit ezúton is köszönünk.

Maszkot igényelni a Fény Alapítvány alábbi elérhetőségein lehet:

Telefonszám: +36(30)922-7653

e-mail cím: info@fenyalapitvany.hu

Vigyázzunk magunkra és egymásra!

Koronavírus-intézkedési terv a fogyatékos személyek és családjaik támogatására

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma március 26-án intézkedési tervet adott ki az új koronavírus-járvány időszakában az otthonukban élő fogyatékos személyek és családjaik támogatására vonatkozóan. Cikkünkben az ebben foglaltakról adunk információt.

A koronavírus-járvány okán kihirdetett veszélyhelyzet elrendelését követően a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) azonnali egyeztetést és együttműködést kezdeményezett a kormányzattal a fogyatékos személyek speciális igényeire reagáló segítségnyújtás céljából. A munkában a látássérült személyeket képviselve az MVGYOSZ is részt vett.

Az MVGYOSZ munkatársai a FESZT elnökének felkérésére még március 12-én rövid összefoglalást készítettek a vak és gyengénlátó személyek igényeiről és szükségleteiről a járványhelyzetre és egy esetleges karantén ese-

tére vonatkozóan. Ebben felhívták a döntéshozók figyelmét a látássérült emberek ismeretlen helyen, pl. egészségügyi intézményben való tájékozódásának nehézségeire, az általuk használatos digitális technológiák és a mindenki számára hozzáférhető információnyújtás fontosságára, illetve a váratlan helyzetekben a személyi segítség szükségességére. Hangsúlyozták emellett az önállóság és önrendelkezés tiszteletben tartásának fontosságát, valamint azt, hogy a látássérült emberek csoportján belül magas az időskorúak és a krónikus betegséggel élők aránya, akik fokozottan veszélyeztetettek. Jelezték továbbá, hogy azért is különösen kiszolgáltatottak a vak és gyengénlátó emberek, mivel önállóan kizárólag a közösségi közlekedést használva képesek közlekedni. Kiemelten felhívták a figyelmet a segítő technológiák között a Távszem szolgáltatásra, melynek használatát nyilvános helyeken, pl. bevásárlásnál vagy egészségügyi ellátás során sem szabad megtiltani vagy korlátozni.

Az országos érdekképviselői szervezetek jelzéseinek figyelembe vételével dr. Kásler Miklós miniszter (EMMI) intézkedési tervet adott ki az új koronavírus-járvány időszakában az otthonukban élő fogyatékos személyek és családjaik támogatására vonatkozóan. Az intézkedési terv célja az új koronavírus által leginkább veszélyeztetett korosztály megóvása a fertőződéstől, hiszen az a fogyatékos személyek esetében fokozottan súlyos, akár végzetes következményekkel is járhat.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490.578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékossgal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az egymilliót közelítheti. Megóvásuk módja az izoláció, az interakciók minimálisra szorítása, az új körülmények között is biztonságos életkörülmények biztosítása, a korábbi kapcsolatok hiányát enyhítő lépések megtétele. Ehhez a társadalom többi tagjának segítségére is szükség van, amelyhez központi szervezés, illetve koordináció indokolt. Tekintettel arra, hogy az idősek mellett a fogyatékos emberek is az új koronavírus által veszélyeztetett körbe tartoznak, javasolt a fertőzésveszélyt jelentő személyes kapcsolatok minimálisra szorítása, a megváltozott körülmények között is biztonságos életkörülmények biztosítása, ugyanakkor a közvetlen érintkezéssel nem járó társas kapcsolatok – amennyiben szükséges, felügyelet, támogatás – megszervezése.

Az intézkedési terv feladatokat ró a Belügyminisztérium, az Innovációs és Technológiai Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a kor-

mányhivatalok és a települési önkormányzatok munkatársaira, akiknek az alábbi tevékenységeket írja elő:

Valamennyi önkormányzatnak fel kell mérnie, hogy a területén hány olyan fogyatékos személy él, aki a veszélyhelyzet időszakában támogatásra szorul, vagy arra lehet szüksége, például a gondozó családtag betegsége, vagy karantén idején. Az idősek kapcsán erre kijelölt személyek feladatköre kiegészül a fogyatékos személyekre vonatkozó információk összegyűjtésével. A felmérés kiterjed arra is, hogy a fogyatékos emberek rendelkeznek-e a számukra megfelelő infokommunikációs eszközökkel. A felmérés és segítségnyújtás céljából az önkormányzatok a fogyatékos személyek helyi érdekképviseleteivel és egyéb szervezeteivel is felveszik a kapcsolatot. Cél a fogyatékos emberek, családjaik és szervezeteik ösztönzése, hogy ők is keressék a kapcsolatot az önkormányzatokkal.

Kiemelten fontos a fogyatékos személyek elemi szükségleteinek kielégítését szolgáló áruk, szolgáltatások, így különösen megfelelő élelmezésük, étkeztetésük biztosítása, bevásárlásaik intézése, a fertőzést megakadályozó higiénés eszközök biztosítása, a higiénés szabályok megismertetése, továbbá – amennyiben szükséges – a folyamatos gyógyszerellátottság biztosítása. Ennek megoldása érdekében az intézkedési terv felszólít az átmenetileg bezárt állami és önkormányzati intézmények munkatársainak, illetve a nélkülözhető munkakört betöltő állami alkalmazottak bevonására a fogyatékos személyekkel kapcsolatos feladatok megvalósításába, a munkajogi szabályok betartásával. Emellett az idősek támogatása érdekében az önkéntesek toborzására szolgáló honlapon lehetőség lesz a fogyatékos emberek ellátásában közreműködő önkéntesek toborzására is.

Az egyenlő eséllyel hozzáférhető kommunikáció érdekében a Belügyminisztérium által működtetett www.koronavirus.gov.hu honlapról elérhetőek lesznek a fogyatékos személyek érdekében működő szervezetek honlapjai, tájékoztató anyagai. A kapcsolódó zöldszámokon és a megadott e-mail címen elérhető call center munkatársai tájékoztatást kapnak arról, hogy amennyiben speciális fogyatékoságügyi kérdés érkezik hozzájuk, hova fordulhatnak tájékoztatásért vagy segítségért.

A helyi rádiók, televíziók, lapok rendkívül fontosak a lokális szintű folyamatos tájékoztatásban. Az önkormányzatok sajtóügyekért felelős munkatársának feladata, hogy kapcsolatot tartson a helyi média szerkesztőivel, hogy a legfrissebb helyi járványügyi hírek mellett a javasolt megelőzési intézkedésekről is folyamatosan hírt adjanak, emellett figyelje a fogyatékoságügyi érdekvédelmi szervezetek által működtetett honlapokat annak érdekében,

hogy a fogyatékos emberek által használt kommunikációs eszközökön is elérhetőek legyenek a releváns információk.

Az elmúlt időszak jelentős fejlesztései egyre inkább teret engedtek a digitalizáció és a modern infokommunikációs eszközök alkalmazásával a távszolgáltatások és az e-ügyintézés biztosításának. A személyes találkozások elkerülése és a fenti típusú szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében törekedni kell arra, hogy azon fogyatékos személyek, akik nem rendelkeznek a fogyatékoságukhoz igazodó, megfelelő infokommunikációs eszközökkel, azokhoz hozzájuthassanak. Ezzel megteremthető a lehetőség az egészségügyi és szociális ellátás során újabb szolgáltatási profilok alkalmazásának, így pl. a videó konzultációnak. Ehhez a fogyatékos emberek és családjaik számára ingyenes WIFI-hálózat biztosítása is szükséges lehet, valamint a rendelkezésükre álló modern infokommunikációs eszközökre (pl. mobiltelefon, tablet, iPad, okosóra) megfelelő applikációk, pl. az érdekvédelmi szervezetek által kifejlesztett távszolgáltatást biztosító alkalmazások telepítésére, ezen eszközök alkalmazásának betanítására is. Ezek közé tartozik többek között a Távszem szolgáltatás is, amely a veszélyhelyzet és a kijárási korlátozás alatt is folyamatosan rendelkezésre áll.

Dr. Nagy Sándor, az MVGYOSZ elnöke tájékoztatta a szövetség tagegyesületeit és partnereit az intézkedési tervben foglaltakról, valamint kérte aktív közreműködésüket a működési területükön élő vak és gyengénlátó emberek segítségével a rendkívüli helyzet idején.

Németh Orsolya

Nem akadálymentes a készpénzmentes jegyvásárlás – Mielőbbi megoldást kér az MVGYOSZ

A látássérült utasok számára nem használható a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. által frissen kifejlesztett alkalmazás, mellyel a Volán járatain március 23-ától a készpénzmentes jegyvásárlást biztosítják. Az MVGYOSZ elnöke levélben kérte a helyzet mielőbbi megoldását.

A járványügyi helyzetre tekintettel, az utasok és az autóbusz-vezetők védelmében hozott új, rendkívüli intézkedés értelmében március 23-tól készpénzmentessé vált a jegyvásárlás a Volánbusz valamennyi járatán. A Volánbusz Zrt. és a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. megállapodása alapján az autóbusz-közlekedési társaság valamennyi helyközi járatán, valamint azon települések helyi járatain, ahol a Volánbusz a szolgáltató, elérhetővé vált a

készpénzmentes jegyvásárlás. A mobiljegy használatához az utasnak iOS vagy Android operációs rendszerű mobiltelefonjára le kell töltenie a Nemzeti Mobilfizetési

Zrt. vagy valamely viszonteladója (jelenleg a Simple by OTP) által működtetett közlekedési mobiljegy-alkalmazást, és abban regisztrálnia kell magát. Az alkalmazások elérhetőek a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. honlapján.

A látássérült utasok sajnálatlaltal állapotították meg, hogy az új alkalmazás általuk nem használható, így ők az elrendelt veszélyhelyzetben még inkább kiszolgáltatottá váltak az autóbusszos helyközi utazás igénybevétele során. Ez a helyzet nemcsak a fogyatékos személyek jogaira vonatkozó ENSZ-egyezmény és a fogyatékos személyek jogairól, illetve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség biztosításáról szóló hazai jogszabályokban foglaltak súlyos megsértését jelenti, de a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobil alkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvényben foglaltaknak sem felel meg.

A jelzett problémák megoldása érdekében dr. Nagy Sándor, az MGVYOSZ elnöke levélben fordult Nyitrai Zsolt miniszterelnöki megbízotthoz, Fülöp Attilához, az EMMI szociális ügyekért felelős államtitkárához, Orsós Zsolthoz, az EMMI Fogyatékoságügyi Főosztályának vezetőjéhez, valamint Majosházi Csabához, a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség Megfelelőség Ellenőrzési Főosztályának főosztályvezetőjéhez.

Az elnök kérte, hogy a megszólított döntéshozók tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az online jegyvásárlás mindenki számára hozzáférhető legyen, és mielőbb kezdeményezzék az alkalmazás megrendelőjének és fejlesztőjének elmarasztalását a vonatkozó jogszabályok be nem tartása következtében létrejött súlyos mulasztás miatt. Továbbá kérte intézkedésüket annak érdekében, hogy amíg az alkalmazás nem válik minden utas számára hozzáférhetővé, addig a látássérült személyek ingyenesen vehessék igénybe a Volánbusz szolgáltatásait, természetesen a 90%-os kedvezményre való jogosultságuk igazolása mellett.

Németh Orsolya

Átmeneti ingyenesség a távolsági buszközlekedésben

Körvonalazódik a készpénzmentes jegyvásárlás hozzáférhetősége! Ahogy arról beszámoltunk, az MGVYOSZ levélben fordult a döntéshozókhoz, hogy

a készpénzmentes jegyvásárlás a Volánbusz járatain a látássérült emberek számára is hozzáférhető legyen.

Levelünkre adott válaszában március 26-án Simon Attila István szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár arról tájékoztatót, hogy az MGVYOSZ megkeresésének hatására az Emberi Erőforrások Minisztériuma felvette a kapcsolatot a közlekedési szakterület illetékeseivel. Tájékoztatásuk szerint a koronavírus-járvány okozta rendkívüli helyzet a közlekedésszervezés esetében is a lehető leghatékonyabb és egyben a leggyorsabb megoldásokat igényelte. A tömegközlekedés – mint közszolgáltatás – fenntartása jelen helyzetben is kiemelkedő jelentőséggel bír, ehhez pedig elsősorban a járművezetők egészségének védelmét kell szem előtt tartani. Tekintettel a rövid fejlesztési időre, a Volánbusz Zrt. mobil applikációjának hozzáférhetősége még valóban nem teljes körű, ezért a társaság felveszi a kapcsolatot a Nemzeti Mobilfizetési Zrt.-vel, és kezdeményezi az applikáció akadálymentessé tételét.

Az átmeneti időszak vonatkozásában az Innovációs és Technológiai Minisztérium engedélyezi a vak és gyengénlátó személyek számára a helyközi 90%-os utazási kedvezmény helyett a térítésmentes utazás lehetőségének biztosítását. Az erre való jogosultságot ugyanúgy, ugyanazon iratok felmutatásával kell igazolni, mint a 90%-os utazási kedvezmények esetében.

Különösen fontos ez az intézkedés azon látássérült személyeknek, akik nem rendelkeznek okostelefonnal, illetve akik annak használatában még kezdők és nem képesek önállóan új alkalmazások telepítésére és használatuk megtanulására. A jelen helyzetben csak korlátozottan áll rendelkezésre rehabilitációs tanári vagy mentori segítség a látássérültek informatika oktatásában, így a minisztérium intézkedése rendkívül nagy segítséget jelent.

Az MGVYOSZ ugyanakkor bizakodó abban a tekintetben, hogy a jogszabályokban foglaltaknak való megfelelés érdekében a jelenleg nem teljeskörűen hozzáférhető alkalmazás kijavítása mielőbb megtörténik.

Németh Orsolya

Az MGVYOSZ a látássérült emberek előnyben részesítését kéri az online vásárlásnál

A kihirdetett veszélyhelyzet következtében megnőtt az igény az online bevásárlásra, ami hátrányosan érinti a látássérült vásárlókat. Az MGVYOSZ a döntéshozókhöz fordult a vak és gyengénlátó emberek akadálymentes bevásárlását támogató rendszer kialakítását kérve.

Az online bevásárlás évek óta jelent akadálymentes és kényelmes megoldást sok látássérült ember számára. A szupermarketek házhozszállítási rendszerei lehetővé teszik, hogy nagybevásárlásaikat is

önállóan, családi vagy ismerősi segítség igénybevétele nélkül intézzék. A jelen helyzetben azonban komoly nehézségekkel és hátrányokkal szembesülnek a vak és gyengénlátó felhasználók, ugyanis tömegével veszik igénybe az online bevásárlás lehetőségét azok is, akik korábban az üzletekben, személyesen intézték az élelmiszerek és higiéniai árucikkek beszerzését. A vak emberek szinte kizárólag családi, ismerősi vagy eladói segítséggel tudnak bevásárolni, de a gyengénlátó személyek számára is nehézséget jelent az üzletekben való tájékozódás és eközben a többi vásárlótól való biztonságos távolság tartása. Ma a házhozszállítást biztosító üzletek többségénél szinte lehetetlen időpontot foglalni, ha mégis, az is csak hetekkel előre megoldható. Fokozott hátrányt szenvednek el ebben a helyzetben az idős emberek és az online bevásárlás rendszereit képernyőolvasóval vagy nagyítással, az ép felhasználókhöz képest feltételezhetően lassabban és korlátozottabban használó vak és gyengénlátó személyek is.

Az idős emberek szervezetei mellett az MVGYOSZ is kezdeményezte kormányzati szinten a házhozszállítást végző kereskedelmi egységekkel való együttműködést annak érdekében, hogy a házhozszállítás során indokolt előnyben részesítsék a hátrányos helyzetben lévő vásárlókat.

Dr. Nagy Sándor elnök levélben kérte Nyitrai Zsolt miniszterelnöki megbízott és Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár segítő közreműködését annak érdekében, hogy a vak és gyengénlátó személyek segítséget kapjanak az élelmiszerek és a higiéniai termékek online megvásárlása és házhozszállítása során. Különösen nagy szükségük van erre a támogatásra azoknak a háztartásoknak, melyekben kizárólag látássérült felnőttek, illetve amelyekben a látássérült felnőtt mellett ép látású, ám a veszélyeztetetti csoportba tartozó személyek élnek.

Az MVGYOSZ azt javasolja, hogy az online bevásárlást biztosító szupermarketek tegyék lehetővé látássérült vásárlóik számára a rendeléseik telefonon vagy e-mailben történő leadását, illetve biztosítsanak legalább havi egy

alkalommal kiszállítást számukra anélkül, hogy ehhez a többi vásárlóval „versenyezve” kelljen idősavot foglalniuk.

Levelünk nyomán – az időseket képviselő szervezetekkel közösen – megkezdődött az egyeztetés Vámos Györggyel, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtítkárával. Az EMMI Fogyatékosügyei Főosztályának vezetője és az MVGYOSZ munkatársai ezzel párhuzamosan egyeztették a jogosultság igazolásának technikai részleteit, aminek kidolgozásához az MVGYOSZ felajánlotta segítségét.

Reményeink szerint az ügyben hamarosan további fejlemények várhatóak, melyekről azonnal beszámolunk.

Németh Orsolya

Az emelt szintű érettségi és a tankönyvellátás ügyében az Oktatási Hivatalhoz fordult az MVGYOSZ

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége a közelmúltban az Oktatási Hivatalhoz fordult, együttműködést, valamint konkrét kérdések, elsősorban az emelt szintű érettségi kapcsán egyeztetést kezdeményezve.

Erre a lépésre most azért kellett sort keríteni, mert több – főként az integrált oktatásban résztvevő tanulókat érintő – probléma jutott a tudomásunkra, melyek kezelésében, megoldásában mindenekelőtt a hivatal közreműködésére számítnunk. Az egyeztetés fontosságát, egyben a megfelelő megoldások mielőbbi megtalálását az is szükségessé teszi, hogy az idei évben is vannak érettségi előtt álló látássérült tanulók, akiknek ráadásul még a mostani, a járvány következtében előállt különleges körülmények között is helyt kellene állniuk.

Megkeresésünkben két terület, mégpedig az érettségi, azon belül is az emelt szintű vizsga, valamint a tankönyvellátás kapott nagyobb hangsúlyt. A sajátos nevelési igényű, köztük a látássérült tanulók a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján állapotukból eredő hátrányaik kompenzálása érdekében az érettségi vizsgán is különleges elbánásra, azaz bizonyos kedvezményekre lehetnek jogosultak. A szakértői bizottság az adott tanuló ügyében kiadott szakvéleményében rögzíti, hogy a diák az érettségi vizsgán pontosan milyen módon élhet a különleges bánásmóddal, ami lehet – egyebek mellett – hosszabb felkészülési idő, személyi segítség, adaptált anyagok, illetve szükséges segédeszközök használatának biztosítása, stb.

A tapasztalatok szerint komoly problémák az emelt szintű érettségin szoktak előfordulni, amely nem abban az intézményben kerül megszervezésre, ahová az adott gyermek jár, vagyis ahol őt, illetve igényeit már jól ismerik.

Emelt szintű érettségi esetén az érettségiző diák eltérő szükségleteiről (pl. megfelelő segédeszköz használata, személyi segítő jelenléte) a vizsgát szervező iskola az Oktatási Hivatal felületéről szerez tudomást, azonban az őt ott fogadó szakemberek gyakran nem rendelkeznek konkrét gyakorlati tudással, tapasztalatokkal arra vonatkozóan, hogyan járjanak el, miként adjanak választ az adott esetben felmerülő problémákra, helyzetekre. Ez sok esetben az iskola részéről bizonytalan hozzáálláshoz, illetve ahhoz vezet, hogy a diák nem feltétlenül kapja meg azt a segítséget, különleges elbánást, ami biztosítaná, hogy a többiekkel azonos feltételek mellett tudjon vizsgázni.

Kérdésként merült fel, hogy a központi érettségivel kapcsolatban létezik-e a látássérült tanulók vizsgáztatására, a vizsga lebonyolítására vonatkozóan egységes szakmai protokoll. Erre szükség lenne, ugyanis az iránymutatást jelenthetne a vizsgát szervező intézmények számára abban, hogy a tanulók részére – a rájuk vonatkozó szakvéleményben foglaltakat figyelembe véve – milyen módon kell biztosítaniuk a vizsgán a kedvezményeket, a különleges bánásmódot.

Felhívtuk továbbá a figyelmet a központi érettségien tapasztalható másik komoly problémára is, miszerint a feladatlapok gyakran nem megfelelően kerülnek adaptálásra (azaz olyan átalakításra, amely biztosítaná a látássérült tanulók részére is az egyenlő esélyű hozzáférést).

Ennek hiányában az érettségizők egyenlő esélyű hozzáféréshez való joga sérül. Ráadásul, ha emiatt rosszabbul teljesítenek az érettségien, akkor hátrányosabb helyzetbe kerülhetnek a felsőfokú felvételi vonatkozásában is, hiszen nyilván a továbbtanulás szándéka miatt választják az emelt szintű érettségi lehetőségét.

A tankönyvellátással kapcsolatban kifejtettük, hogy a jelenlegi szabályozás miatt a látássérült diákok adaptált tankönyvekkel való ellátása ma nem működik megfelelően, mivel az ilyen tankönyvekhez az érintettek sok esetben nem vagy csak jelentős kéréssel jutnak hozzá.

Jelenleg az adaptált tankönyvet csak az iskola rendelheti meg a látássérült diákja számára, és az iskola, illetve az adott tankerület köteles állni annak költségeit. Adaptálásra tehát nyilvánvalóan csak akkor kerül sor, amikor azt egy iskola valamelyik adaptálást végző szervezettől megrendelte. Ez gyakran azt eredményezi, hogy a látássérült tanuló csak nagy késedelemmel jut hozzá a szükséges adaptált tankönyvhöz. A finanszírozást tekintve a 2019-2020-as tanévre például egységesen 12.000 Ft tankönyvtámogatás jár, ami viszont messze nem fedezi a látássérült tanulók tankönyveinek adaptálási költségeit. Mivel a tankönyv előállítás költségeit a megrendelő iskola, illetve az adott tan-

kerület köteles finanszírozni, ezért az ő anyagi lehetőségeiken múlik, hogy ezt a támogatással már nem fedezett, jóval magasabb költséget tudják-e vállalni. Ha pedig nem tudják finanszírozni, inkább meg sem rendelik a tankönyvet a tanulójuknak. Könnyen belátható, hogy emiatt az érintett diákokat komoly hátrány éri, hiszen adaptált tankönyv hiányában még nehezebbé válik az ép tanulókkal történő együtthaladás lehetősége, így sérül az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító közneveléshez, közoktatáshoz való joguk.

A felvetett problémák, hiányosságok kapcsán természetesen javaslatokat is megfogalmaztunk, illetve újfent hangsúlyoztuk az egyeztetések, valamint a folyamatos együttműködés fontosságát.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

Újabb hírek a web akadálymentesítés terén

A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség munkatársa látogatott el az MVGYOSZ-hez. A találkozó célja részint az volt, hogy tájékoztatást nyújtson az ügynökség web akadálymentesítéssel kapcsolatban folytatott tevékenységéről, továbbá partnerségi megállapodást ajánlott fel.

A megbeszélésen a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség részéről a Megfelelőség Ellenőrzési Főosztály főosztályvezetője, Majosházi Csaba, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége részéről dr. Nagy Sándor elnök és Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos, valamint az Informatika a Látássérültekért Alapítvány elnöke, Szuhaj Mihály vett részt.

Majosházi Csaba elmondta, hogy az ügynökségen belül dedikált szervezeti egységként a Megfelelőség Ellenőrzési Főosztály elsődleges feladatkörébe tartozik a web akadálymentesítés elérése, amivel kapcsolatban folyamatosan együtt kívánnak működni a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsával (FESZT), melyet ebben a témában a web akadálymentesítés terén élenjáró MVGYOSZ képvisel.

Az akadálymentesítés érdekében jelenleg a közsféra szervezeteinek honlapjait érintő, egyszerűsített, illetve részletes ellenőrzések lebonyolításának előkészületi munkálatai folynak. Ennek során az ügynökség – az érdekképviseleti szervezetek korábbi javaslatait, illetve az Európai Bizottság elvárásait figyelembe véve – alakította ki javaslatát az elsőként ellenőrzésre kerülő honlapok listájára vonatkozóan. A tervek szerint – amelyek a hatályos szabályozásnak is megfelelnek – 270 weboldal esetében egyszerűsített, míg további 24 weboldal vonatkozásában részletes ellenőrzést folytat le az ügynökség. Az egyszerűsített ellenőrzés alá vont oldalak között elsősorban

egészségügyi intézmények, rendőrség, központi hivatalok, szociális, kulturális intézmények, közszolgáltatást nyújtó intézmények oldalai szerepelnek majd, de ezek tekintetében is várják az érdekképviselői szervezetek észrevételeit, javaslatait.

Dr. Nagy Sándor ezúttal is hangsúlyozta, hogy prioritást kell élvezniük azoknak a webes felületeknek, amelyeket az emberek, köztük a látássérült ügyfelek is nagy számban használnak, pl. az adózással, ügyintézésel kapcsolatos felületek. Sajnálattal utalt arra, hogy még mindig nem valósul meg az az elv, hogy új weboldalt már csak az akadálymentességi követelmények betartásával lehessen létrehozni. Erre is nagy hangsúlyt kellene helyezni. Szuhaj Mihály ennek kapcsán megjegyezte, hogy gyakran a weboldalak megrendelői sincsenek tisztában azzal, melyek az akadálymentesítés területén megkövetelendő szempontok, elvek.

Majosházi Csaba tájékoztatott arról, hogy az egyszerűsített ellenőrzést egy, az ügynökség által most létrehozásra kerülő szoftveres megoldás (gépi ellenőrzési algoritmusok összekapcsolása) segítségével végzik majd el, amivel Szuhaj Mihály szerint az akadálymentességi feltételek mintegy felének megvalósulását lehet vizsgálni.

A tervek alapján a jövőben egyébként is egy egységes, minden közsféra-beli szervezetre kötelező állami fejlesztőkörnyezet kerül bevezetésre, ami Majosházi Csaba álláspontja szerint a fent említett gépi ellenőrző mechanizmussal együtt alkalmas lehet arra, hogy már az induláskor számos hibát felfedjen.

Szuhaj Mihály arra hívta fel a figyelmet, hogy a publikus oldalak folyamatos, visszatérő ellenőrzéséhez is szükséges egy automatizált rendszer, egy ún. validáló robot megoldás, ezért erre a szolgáltatásra is fel kellene készíteni az ügynökség szoftverrendszerét.

Az egyszerűsített ellenőrzéseket a tervek szerint idén szeptemberben kezdenék meg.

A részletes ellenőrzésre kijelölt 24 weboldal esetében a gépi algoritmusok mellett manuális vizsgálat is történik, ezeknél a honlapoknál ugyanis az összes akadálymentességi feltételnek való megfelelést vizsgálni kell. Részletes ellenőrzésnek mindenekelőtt elsősorban a nagyobb látogatottságú központi portálokat vetik alá. Ezekre vonatkozóan már augusztusban megkezdik annak felmérését, hol tartanak az akadálymentesítést érintő fejlesztésekkel. Szuhaj Mihály hangsúlyozta, hogy a közoktatásban elterjedt KRÉTA szoftvernek mindenképp ott kell lennie az ellenőrzés alá vont webes megoldások között, mivel azt jelenleg nem tudják akadálymentesen használni sem

a látássérült gyermekek, illetve szülők, de a pedagógusok sem. Hasonló a helyzet a felsőoktatásban használt Neptun rendszerrel is.

Majosházi Csaba kifejtette, hogy korszerűtlennek tartják, ezért nem támogatják az elektronikus ügyintézés során még jelenleg is használt, bonyolult ellenőrzési mechanizmusok (ún. CAPTCHA-k) alkalmazását, amelyek gyakran leküzdhetetlen akadályt jelentenek a látássérült emberek számára, de a többségi felhasználók esetében is feleslegesen nehezítik meg az ügyintézését.

Dr. Nagy Sándor a honlapok mellett a mobil alkalmazások ellenőrzésének fontosságára is felhívta a figyelmet, hiszen sok esetben előfordul, hogy ezeket a látássérült emberek könnyebben, jobban tudják használni pl. egy banki ügyintézés során.

Az egyszerűsített, illetve részletes ellenőrzésre kijelölt honlapok, szolgáltatások, illetve szervezetek listáját az ügynökség a feladatot koordináló MVGYOSZ-nek küldi meg, amely észrevételezés, javaslattétel érdekében továbbítja azt a többi, a FESZT-ben szerepet betöltő érdekképviselői szervezet részére, illetve maga is kialakítja és továbbítja majd az ügynökség részére azzal kapcsolatos álláspontját.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

Én segítek. Te segítesz?

Bogi vagyok, hivatásomat tekintve vakvezető kutya. Hobbim az írás. Imádok történeteket mesélni nektek, magunkról, a feladatainkról. Úgy érzem, olyan sokszor tévedtek velünk kapcsolatban, hogy muszáj rendet tennem a fejtekben.

A legfontosabb, amit tudnotok kell rólunk, hogy iskolázott, barátságos, intelligens állatok vagyunk. Úgy is mondhatnám: „hivatásos sofőrök”, akik az akadályokat kikerülve vezetjük gazdáinkat a kívánt célhoz. Ilyen egyszerű az egész, mégis annyi a félreértés. A gazdánk mondja a vezényszavakat – mert a város térképe náluk, az emlékezetükben van. Meg különben is, ők tudják, hová akarnak menni; előre, jobbra, balra, zebrához, megállóhoz, lépcsőhöz, ajtóhoz; és mi tesszük a dolgunkat. Megkeressük a legbiztonságosabb utat, ahol oszlopokat, falhoz támasztott bicikliket, hirdetőtáblákat, embereket kerülgetve, eljutunk a kívánt helyre. Lelkesen, munkánkat nagy odaadással